

Rolnummer 5903
Arrest nr. 65/2015 van 21 mei 2015

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen betreffende artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Henegouwen, afdeling Doornik.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters J.-P. Snappe, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging*

Bij vonnis van 14 april 2014 in zake M.P. en S.J., waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 15 mei 2014, heeft de Rechtbank van eerste aanleg Henegouwen, afdeling Doornik, de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1. Schendt artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in het bijzonder artikel 10, derde lid, en artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, in zoverre het niet toestaat dat het kind de namen van de vader en van de moeder naast elkaar draagt wanneer de afstamming van het kind vaststaat ten aanzien van zijn twee ouders ?

2. Schendt artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in het bijzonder artikel 10, derde lid, en artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, in zoverre het verbiedt de naam van de moeder aan het kind door te geven wanneer de afstamming van het kind vaststaat ten aanzien van zijn twee ouders ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- M.P. en S.J., bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. F. Krenc, advocaat bij de balie te Brussel;
- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. S. Depré en Mr. E. de Lophem, advocaten bij de balie te Brussel.

Bij beschikking van 25 maart 2015 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers T. Giet en R. Leysen te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 22 april 2015 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 22 april 2015 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeskil*

M.P. en S.J. hebben een vordering tot verbetering van de geboorteakte van hun dochter ingesteld opdat die, die de naam van haar vader draagt, een dubbele naam kan dragen, bestaande uit die van haar moeder, gevolgd door die van haar vader.

De verzoekende partijen zijn van mening dat artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek, door het naast elkaar plaatsen van de namen van de moeder en van de vader te verbieden wanneer de afstamming van vaderszijde tegelijkertijd met de afstamming van moederszijde vaststaat, de in de hiervoor weergegeven prejudiciële vragen vermelde grondwets- en verdragsbepalingen schendt.

III. *In rechte*

- A -

A.1.1. De verzoekende partijen voor de verwijzende rechter brengen in herinnering dat, enerzijds, de naam een belangrijk element van het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven vormt en, anderzijds, enkel zeer sterke overwegingen een verschil in behandeling op grond van het geslacht kunnen verantwoorden, waarbij artikel 10, derde lid, van de Grondwet daarenboven de gelijkheid van de geslachten waarborgt.

Volgens hen is het doorgeven van enkel de naam van de vader achterhaald ten aanzien van de evolutie van de samenleving, alsook ten aanzien van de consensus die zich in Europa ontwikkelt om een systeem dat enkel op de patrilineaire naamsoverdracht is gebaseerd, af te schaffen: dat systeem, dat sedert 1978 reeds als een discriminatie ten aanzien van vrouwen werd beschouwd, is trouwens afgekeurd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, in het arrest *Cusan en Fazzo* t. Italië van 7 januari 2014, betreffende een Italiaanse wetgeving waarbij de verplichting werd opgelegd om enkel de naam van de vader door te geven. Zij verzoeken het Hof dan ook de gestelde vragen bevestigend te beantwoorden.

A.1.2. De verzoekende partijen preciseren dat hun vragen geen betrekking hebben op de wet van 8 mei 2014, en dat het enkel aan de rechter staat te oordelen over de wetgeving die van toepassing is op het geschil dat bij hem aanhangig is gemaakt; zij preciseren dat zij reeds twee lange procedures hebben ingesteld om de naam van hun eerste twee kinderen te veranderen, hetgeen hun werd geweigerd.

A.2. De Ministerraad brengt in herinnering dat de wet van 8 mei 2014 de regels van de naamsoverdracht heeft gewijzigd, door daarin een keuzevrijheid in te voeren, en krachtens de overgangsbepalingen ervan zal die wet op de aan de verwijzende rechter voorgelegde situatie van toepassing kunnen zijn. Rekening houdend met de impact van die wijziging, verzoekt de Ministerraad het Hof om de zaak terug te zenden naar de verwijzende rechter, of om de gestelde vragen ontkennend te beantwoorden.

- B -

B.1. Bij brief van 24 oktober 2014, die op 27 oktober 2014 ter griffie van het Hof is ontvangen, heeft de raadsman van de verzoekende partijen voor de verwijzende rechter het Hof meegedeeld dat zijn cliënten uiteindelijk genoegdoening hadden gekregen met betrekking tot de naam van hun dochters, en de lopende procedures niet langer wensten voort te zetten; in die brief werd vermeld dat zijn mandaat dan ook was stopgezet.

De verzoekende partijen voor de verwijzende rechter hebben echter niet vermeld dat zij voor de verwijzende rechter het verzoek tot afstand hebben ingediend dat, indien het werd aanvaard of toegelaten door het rechtscollege dat de prejudiciële vraag heeft gesteld, een

einde zou maken aan de rechtspleging voor het Hof, overeenkomstig artikel 99 van de bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof.

B.2. Gelet op dat nieuwe element en gelet op de feiten van de zaak zoals zij blijken uit het dossier voorgelegd aan de Rechtbank van eerste aanleg Henegouwen, afdeling Doornik, acht het Hof het noodzakelijk de zaak terug te zenden naar de verwijzende rechter, opdat hij beslist of het antwoord op de prejudiciële vragen nog steeds onontbeerlijk is om zijn vonnis te wijzen.

Om die redenen,

het Hof

zendt de zaak terug naar de verwijzende rechter opdat hij beslist of het antwoord op de prejudiciële vragen nog steeds onontbeerlijk is om zijn vonnis te wijzen.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 21 mei 2015.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels